

عنوان مقاله:

ترکیب گونه ای و پراکنش شته های گندم و پارازیتوئیدهای آنها در منطقه شیراز و مطالعه تغییرات فصلی جمعیت گونه های غالب

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فرآوری محصولات زراعی و باغی، دوره 0، شماره 45 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

محمود عالیچی

پرویز شیشه بر

محمدسعید مصدق

ابراهیم سلیمان نژادیان

خلاصه مقاله:

در این مطالعه شته های مزارع گندم و پارازیتوئیدهای آنها در منطقه شیراز، ترکیب گونه ای، دامنه پراکنندگی و تغییرات فصلی جمعیت گونه های غالب طی سال های ۸۴-۱۳۸۳ مورد بررسی قرار گرفت. هم چنین از مزارعی به مساحت ۱-۳ هکتار واقع در ۱۰ ناحیه به شعاع ۵۰ کیلومتری اطراف شهر شیراز، نمونه گیری به عمل آمد. تراکم گونه ها به وسیله شمارش افراد موجود روی ۴۰ پنجه گندم که به طور تصادفی در فواصل ۵ متری با روش نمونه برداری از دو قطر جمع آوری شدند، محاسبه گردید. مجموعاً ۸ گونه شته و ۳ گونه پارازیتوئید در طی این تحقیق شناسایی شدند. شته های *Rhopalosiphum padi* (L.) و *Metopolophium dirhodum* (Wik) با فراوانی نسبی ۹۴/۳۳ و ۳۳/۳۱ درصد و پارازیتوئیدهای *Aphidius rhopalosiphi* De Stefani-Perez و *Praon volucre* (Hal.) با فراوانی نسبی ۵۳/۵۵ و ۹۰/۳۹ درصد به عنوان گونه های غالب تعیین گردیدند. تغییرات فصلی جمعیت گونه های فوق نیز در منطقه باجگاه، واقع در ۱۵ کیلومتری شمال شهر شیراز، مورد مطالعه قرار گرفت. اوج جمعیت شته ها در سال های مذکور بین ۱۶-۲ خرداد و حداکثر جمعیت پارازیتوئیدها ۱-۳ هفته بعد از آنها به وقوع پیوست. مقایسه درصد پارازیتیسیم فصلی بین پارازیتوئیدهای غالب، اختلاف معنی داری را در رابطه با ترجیح زنبور *A. rhopalosiphi* روی شته *R. padi* و ترجیح *P. volucre* روی *M. dirhodum* نشان داد. بررسی مجموع درصد پارازیتیسیم دو زنبور فوق روی شته های مورد مطالعه مشخص نمود که حدود ۳۰ درصد از جمعیت شته های مذکور توسط این دو پارازیتوئید کنترل می شوند. بنابراین در صورت نیاز به سمپاشی مزارع گندم برای کنترل آفات دیگری مانند سن گندم باید به صورتی برنامه ریزی شود که اختلالی در کارایی این زنبورهای پارازیتوئید ایجاد نشود.

کلمات کلیدی:

Wheat aphids, Parasitic wasps, Species composition, Distribution, Seasonal dynamics, Shiraz region, شته های گندم، زنبورهای پارازیتوئید، ترکیب گونه ای، پراکنش، تغییرات فصلی جمعیت، منطقه شیراز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1218996>

